

Toetsingsinstrument alternatieve leercontext

1. Inleiding

De alternatieve leercontext (ALC) voor het deeltijds kunstonderwijs is via het amendement 11 in het Decreet betreffende het Deeltijds Kunstonderwijs opgenomen onder art. 57. Ze is van toepassing op de domeinen beeldende en audiovisuele kunsten, muziek en woordkunst-drama. Het amendement zorgt ervoor dat het leren in een alternatieve leercontext voor de leerling een recht is.

Artikel 57. §1. uit het decreet van 9 maart 2018 betreffende het deeltijds kunstonderwijs bepaalt:

Een leerling kan na overleg met de directeur en betrokken leerkrachten een vak waarin kennis, vaardigheden of attitudes geïntegreerd verworven worden, geheel of gedeeltelijk vervangen door leeractiviteiten in een alternatieve leercontext die relevant is voor het verwerven van de basiscompetenties, specifieke eindtermen of het behalen van de beroepskwalificatie, als aan al de volgende voorwaarden is voldaan:

- 1° de verantwoordelijke van de alternatieve leercontext biedt een kwaliteitsvolle leeromgeving aan;
- 2° de verantwoordelijke van de alternatieve leercontext voorziet structurele inhoudelijke begeleiding van de leerling die het realiseren van de basiscompetenties, specifieke eindtermen of beroepskwalificatie mee garandeert;
- 3° de leeractiviteiten in de alternatieve leercontext vinden plaats in een gebouw dat voldoet aan de normen inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

De academie beschikt over een toetsingsinstrument dat door de onderwijsinspectie is gevalideerd om de kwaliteit van de leeromgeving te beoordelen.

De academie verzekert de opvolging van het leerproces en ontwikkelt daarvoor met toepassing van de reglementering inzake overleg en onderhandeling een afsprakenkader met alle betrokkenen.

De academie evalueert de leerling en neemt daarvoor de nodige maatregelen.

Opleidings- en vormingsactiviteiten van andere private of publieke opleidingsverstrekkers komen niet in aanmerking.

De academie informeert de leerlingen over de mogelijkheid om les te volgen in een alternatieve leercontext.

Artikel 3. 6° van hetzelfde decreet definieert een alternatieve leercontext als volgt:

Een vorm van opleiding complementair aan de leeractiviteiten van de academie. Dit is mogelijk in een reële arbeidscontext bij een werkgever, waarbij de leerling onder gelijkaardige omstandigheden als reguliere werknemers effectieve arbeid verricht, of in de context van een socio-culturele vereniging, waarbij de leerling deelneemt aan de werking van die vereniging, met de bedoeling bepaalde competenties te verwerven.

Om de functie en inhoud van het toetsingsinstrument en afsprakenkader en om de rol van de onderwijsinspectie extra te duiden voegde men in mei 2019 volgend artikel toe aan het BVR:

Artikel 35/1

- § 1. Het toetsingsinstrument vermeld in artikel 57, tweede lid, van het decreet van 9 maart 2018 bevat alleen criteria die de kwaliteit van de leeromgeving garanderen. Criteria die het recht van de leerling op het les volgen in een alternatieve leercontext inperken, worden er niet in opgenomen. Het afsprakenkader vermeld in artikel 57, derde lid, van het voormelde decreet, bevat alleen concrete afspraken over de opvolging van het leerproces. Bepalingen die het recht van de leerling op het les volgen in een alternatieve leercontext inperken, worden er niet in opgenomen.
- § 2. Elk schoolbestuur legt een toetsingsinstrument ter validering voor aan de onderwijsinspectie. Als het schoolbestuur het toetsingsinstrument wijzigt, bezorgt het de nieuwe versie aan de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie valideert het toetsingsinstrument als de criteria representatief, betrouwbaar en transparant geformuleerd zijn. De onderwijsinspectie spreekt zich niet uit over de inhoud van de criteria.

2. Conform bovenstaande artikels biedt de Kunstacademie Voeren-Riemst onder bepaalde criteria en na overleg met de directeur en betrokken leerkrachten, de leerlingen de mogelijkheid een vak geheel of gedeeltelijk te vervangen door leeractiviteiten in een alternatieve leercontext.

Op grond van haar Artistiek Pedagogisch Project garandeert de Kunstacademie Voeren-Riemst haar leerlingen een kwalitatief degelijk onderricht waarin op basis van leerplandoelstellingen en (permanente) evaluatie artistieke competenties verworven worden.

De visie en werking van de ALC dienen aan te sluiten bij het artistiek pedagogisch project (APP) en de visie op evaluatie in onze academie. Om dit concreet aan te tonen verwijzen we naar enkele belangrijke punten uit ons APP:

- *“Elke leerling wordt ertoe aangezet zijn of haar **eigen** amateuristische of preprofessionele **doelstellingen te realiseren**. Dat gebeurt door een **individuele begeleiding** en door het opzoeken en stimuleren van **gediversifieerde werkvormen, samenspel, podiumervaring en experiment.**”*
- *“Deze unieke onderwijsvorm (het DKO) wordt **zo bereikbaar mogelijk** gemaakt in de plattelandsgemeenten Voeren en Riemst. De Academie bekleedt een centrale positie in dit bloeiend lokaal netwerk en staat open voor **samenwerkingsverbanden** met partners in de omgeving. Vanuit deze optiek wordt actief meegedacht en meegewerkt aan een **lokaal cultuurbeleid**.*

Onze visie toont aan dat reeds jarenlang aandacht wordt besteed aan de rol die de Kunstacademie Voeren-Riemst speelt in het breed sociaal-cultureel leven en binnen de leef- en leeromgeving van onze leerlingen. Alle leerlingen van de Kunstacademie Voeren-Riemst krijgen hierbij de kans om binnen de ALC kennis, vaardigheden en vooral de competenties van ‘samenspeler’ te verwerven en te beheersen naar een vooropgesteld niveau. Deze mogelijkheid biedt eveneens opportuniteiten om de wisselwerking met de lokale verenigingen optimaal uit te bouwen en verder professioneel te ondersteunen.

3. Kwaliteitszorg

Zowel de Kunstacademie Voeren-Riemst als de alternatieve leercontext engageren zich om alle mogelijke voorwaarden in te vullen om de lerende maximaal kansen te bieden hun competenties in een kwaliteitsvolle omgeving te ontwikkelen.

Zij baseren zich hiervoor op de kwaliteitsverwachtingen inzake resultaten en effecten, de ontwikkeling van de leerlingen, de kwaliteitsontwikkeling en het kwaliteitsbeleid, zoals bepaald in het referentiekader voor onderwijskwaliteit.

Om in het kader van de alternatieve leercontext de geboden kwaliteit zowel artistiek-inhoudelijk als vormelijk te waarborgen, zijn een aantal criteria betreffende onderstaande items essentieel:

- Opgvolging en begeleiding van de leerlingen binnen de alternatieve leercontext:
  - De operationeel artistiek begeleider van de ALC heeft de nodige onderwijskundige skills en expertise om leerlingen te begeleiden in het leerproces. Een cv of portfolio moet aantonen dat de begeleider over voldoende artistiek-pedagogische competenties en ervaring beschikt, zodat de kwaliteit van de leeromgeving wordt gewaarborgd.
  - Deze begeleidende rol werkt motiverend, stimulerend en waarderend en er moet ook ruimte zijn voor interactie en eigen inbreng van de lerende.
- Kwaliteit van het geboden onderricht binnen de alternatieve leercontext:
  - Met het oog op de vooropgestelde leerdoelstellingen voorziet de verantwoordelijke van de ALC structurele inhoudelijke begeleiding, die het verwerven van de basiscompetenties, specifieke eindtermen of beroepskwalificatie mee garandeert.
  - De ALC stelt binnen de context van de leerling, haalbare en uitdagende doelen voor die het onderwijsproces mee vorm geeft. Dit in relatie tot de graad waarin de leerling les volgt. De ALC is daarbij activerend, betekenisvol en ondersteunt het leren.
- Evaluatie van de leerlingen binnen de alternatieve leercontext:
  - De kunstacademie is de eindverantwoordelijke voor een kwaliteitsvolle opleiding en de evaluatie van de lerende. De verantwoordelijke van de ALC beoogt het realiseren van de einddoelen en communiceert hierover met de kunstacademie. De verantwoordelijke van de ALC verstrekt aan de Kunstacademie Voeren-Riemst de nodige feedback om de lerende te evalueren.
  - De ALC engageert zich om het leerproces van de leerling in overleg met de vakleerkracht, vakcoördinator(en) en/of directie, permanent of bij toonmomenten te evalueren en waar nodig bij te sturen.
  - De evaluatie moet betrouwbaar, breed en afgestemd zijn op de doelgroep. Ze wordt geïntegreerd binnen het leerproces waarbij voldoende aandacht is voor attitude, technische, sociale en creatieve vaardigheden. De kunstacademie hanteert hierbij de evaluatiemethode, conform de regels die opgenomen zijn in het academiereglement.

4. Welzijn en veiligheid

In hun samenwerking streven de Kunstacademie Voeren-Riemst en de alternatieve leercontext ernaar alle voorwaarden in te vullen om het welzijn en de veiligheid van de leerling te garanderen. Deze voorwaarden behelzen zowel het welbevinden van de leerlingen, hun gezondheid als hun fysieke veiligheid.

5. Afsprakenkader

Tussen de Kunstacademie Voeren-Riemst, de alternatieve leercontext en de betrokken leerling wordt per schooljaar een bindende overeenkomst opgemaakt waarin de hierboven vermelde items betreffende kwaliteitszorg, welzijn en veiligheid geconcretiseerd en gewaarborgd worden.

Dit 'toetsingsinstrument alternatieve leercontext' werd op 20 januari 2020 gevalideerd door de onderwijsinspectie.